

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	VII
1. Co zmieniać?	1
1.1. Filozofowie, pedagodzy i społecznicy	2
1.2. Szkoła tradycyjna <i>versus</i> szkoła progresywna	8
1.3. Edukacja – narzędzie opresji czy rozwoju?	12
1.4. Państwo i badania naukowe w służbie edukacji	16
1.5. Ciągłe zmieniamy, a nic się nie zmienia	22
2. Po co zmieniać?	25
2.1. W społeczeństwie ryzyka wiedza to za mało	26
2.2. Kompetencje. Wiele definicji, wiele katalogów	28
2.3. Wiedza, umiejętności, postawy – w jakich proporcjach?	32
2.4. Po co nam kompetencje?	37
2.5. Co jest potrzebne, żeby skutecznie rozwijać kompetencje?	48
2.6. Po co zmieniać?	50
3. Jak zmieniać? Mechanizmy zmiany	53
3.1. W poszukiwaniu kamienia filozoficznego	53
3.2. Ontologia Pierre'a Bourdieu – reprodukcja	55
3.3. Ontologia Margaret Archer – sprawczość	63
3.4. Jak zmieniać?	73
4. Jak zmieniać? Perspektywy teoretyczne	77
4.1. Teorie uczenia się (wybrane)	78
4.1.1. Behawioryzm	80
4.1.2. Konstruktywizm	81
4.1.3. Teoria społeczno-poznawcza	86
4.1.4. Teoria uczenia się przez doświadczanie	88
4.2. Rozwój nauki o uczeniu się – rozbieżności między teorią a praktyką	90
4.3. Badania w działaniu	96
5. Z kim zmieniać? O transformatywnym potencjale nauczycieli	99
5.1. Konteksty zmiany	100
5.2. Aktorzy zmiany	103
5.3. Co obciąża nauczycieli i blokuje zmianę?	105
5.4. Co uskrzydla nauczycieli i wspiera zmianę?	118
5.5. Z kim zmieniać?	124

6. Jak zmieniać? Teoria w praktyce – doświadczenia jednego z przykładów zmiany	127
6.1. Historia KMO	128
6.2. Program KMO	129
6.3. Rozwój kompetencji kluczowych w programie KMO na tle praktyk w edukacji formalnej	132
7. Z kim zmieniać? Teoria w praktyce – mechanizmy rządzące zmianą	147
7.1. Nauczycielskie sieci współpracy jako społeczności uczące się	148
7.2. Sieć i społeczność programu KMO	154
7.3. Jak nauczyciele zmieniają się w sieci i co na to wpływa?	165
8. Wpływ programu KMO na mikrozmianę społeczną	169
8.1. Przepis na zmianę	170
8.2. Rozwój kompetencji nauczycieli w KMO	172
8.3. Rozwój kompetencji uczniów w KMO	183
8.4. Transfer praktyk nauczycieli z edukacji pozaformalnej (KMO) do formalnej (lekcje w szkole)	190
9. Jak zmieniać? Praktyka – pola i role	195
9.1. Międzynarodowe działania w KMO – inspiracje dla klubów	196
9.1.1. Scenariusze doświadczeń	196
9.1.2. Pikniki i festiwale nauki	197
9.1.3. Projekty edukacyjne i badawcze	201
9.2. Międzynarodowe działania w KMO – inspiracje dla opiekunów	204
9.2.1. Forum KMO	204
9.2.2. Mistrzowie KMO	211
9.2.3. Akademia KMO	214
9.3. Lokalne działania w KMO	220
10. Zmienianie edukacji. Z poziomu mikro na poziom makro	223
10.1. Model transferu praktyk	224
10.2. Refleksyjność, sprawczość, zaufanie	230
Zakończenie	235
Podziękowania z nutą biograficzną	239
Bibliografia	243
Załącznik 1. Karta Programu Klub Młodego Odkrywcy	255
Załącznik 2. Karta Sieci Programu Klub Młodego Odkrywcy	263
Załącznik 3. Sieć KMO na świecie	273
Załącznik 4. KMO na zdjęciach	275
Indeks	281
O Autorce	287